

CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE GRUP KAPITAŁOWYCH POLSKIEGO SEKTORA ENERGETYCZNEGO

CHARACTERISTICS AND PERFORMANCE OF EQUITY GROUPS POLISH ENERGY SECTOR

STRESZCZENIE

Utworzenie grupy kapitałowej jest formą wzmocnienia własnej pozycji rynkowej w sektorze i zwiększenia udziałów rynkowych. Jest to jedna z głównych przyczyn tworzenia grup kapitałowych w polskim sektorze energetycznym. W ciągu ostatnich lat zaobserwować można coraz częstsze powstawanie grup kapitałowych w polskim sektorze energetycznym. Z uwagi na fakt, że małe przedsiębiorstwa energetyczne nie są zdolne same finansować swojego rozwoju, konieczna jest ciągła konsolidacja polskiej energetyki.

Głównym celem artykułu było przeanalizowanie polskiego sektora energetycznego pod kątem powstawania w nim grup kapitałowych.

SUMMARY

Development of a capital group is a form of strengthening an own market position in the sector and increasing the market shares. It is one of the main reasons for capital groups development in Polish power industry. For the last few years it can be seen that capital groups in Polish power industry develop more and more often. Because of the fact that small energy enterprises are not able to finance their own development, a constant consolidation of Polish power industry is necessary.

The main goal of this article is to analyze Polish energy sector in respect of development of capital groups in this sector.

SŁOWA KLUCZOWE: sektor energetyczny, przekształcenia polskiego sektora energetycznego, grupa kapitałowa, prawo energetyczne, elektroenergetyka

KEY WORDS: energy sector, transformation of the Polish energy sector, capital group, energy law, power engineering

WSTĘP

Do końca lat osiemdziesiątych gospodarowanie w energetyce przemieniało się z w pełni planowanego koordynowania działalności przedsiębiorstw energetycznych (Ustawa o planowej gospodarce energetycznej – 1947r.) poprzez kolejne modyfikacje, które oznaczały zwiększanie autonomii tych przedsiębiorstw potwierdzonej Ustawą o gospodarce energetycznej z 1984 roku¹.

Ostatnie lata w sektorze energetycznym to okres poważnych zmian. Przekształcenia w krajowej energetyce rozpoczęły się na początku lat 90. i miały one dostosować sektor do

¹ A. Dobroczyńska, L. Juchniewicz, B. Zaleski, *Regulacja energetyki w Polsce*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Warszawa – Toruń 2001, s. 36.

warunków panujących na światowych rynkach. Jednakże przełom transformacyjny lat dziewięćdziesiątych w dużym stopniu oznaczał dla energetyki kontynuację zapoczątkowanego wcześniej trendu.

Pod koniec lat osiemdziesiątych doszło do zasadniczych zmian organizacyjnych. Zlikwidowano Ministerstwo Energetyki oraz okręgi energetyczne. Podmioty energetyczne, będące do tej pory zakładami w przedsiębiorstwie wielozakładowym, stają się samodzielnymi przedsiębiorstwami państwowymi podległymi bezpośrednio Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

W okresie transformacji polskiej gospodarki po roku 1989 polityka energetyczna państwa była realizowana na podstawie następujących dokumentów:

1. „Założenia polityki energetycznej Rzeczypospolitej Polskiej na lata 1990 – 2010” z sierpnia 1990 roku;
2. „Założenia polityki energetycznej Polski do 2010 roku”, przyjęte przez Radę Ministrów w październiku 1995 roku;
3. „Założenia polityki energetycznej Polski do 2020 roku”, Przyjęte przez Radę Ministrów 22 lutego 2000 roku;
4. Ocena realizacji i korekta Założeń polityki energetycznej Polski do 2020 roku wraz z załącznikami”, przyjęta przez Radę Ministrów 2 kwietnia 2002 roku.²

Jednakże dokumenty te zarówno różniły się w podejściu do wielu kluczowych spraw, jak też były bardzo podobne przede wszystkim pod kątem podstawowych celów polityki energetycznej.

Przemiany strukturalne w sektorze energetycznym poszły w kierunku tworzenia nowych, strategicznych jednostek koncentrujących się na usługach dla odbiorców, masowej konsolidacji i wzrostu koncentracji. Przede wszystkim zwiększyła się samodzielność zakładów energetycznych i wielu elektrociepłowni poprzez przekształcenie ich z przedsiębiorstw państwowych w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. Aktualnie sektor energetyczny poddany jest regulacji na mocy Ustawy Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 roku z późniejszymi zmianami. W ostatnich latach to globalizacja była i jest główną przyczyną powodującą, że większość polskich przedsiębiorstw energetycznych zmierza do utworzenia grup kapitałowych.

Jeśli spojrzymy na energetykę z punktu widzenia jednorodności charakteru działalności to wyłoni się wyodrębniony sektor gospodarki. Polski sektor energetyczny składa się z kilku równorzędnych podsektorów. Są nimi:

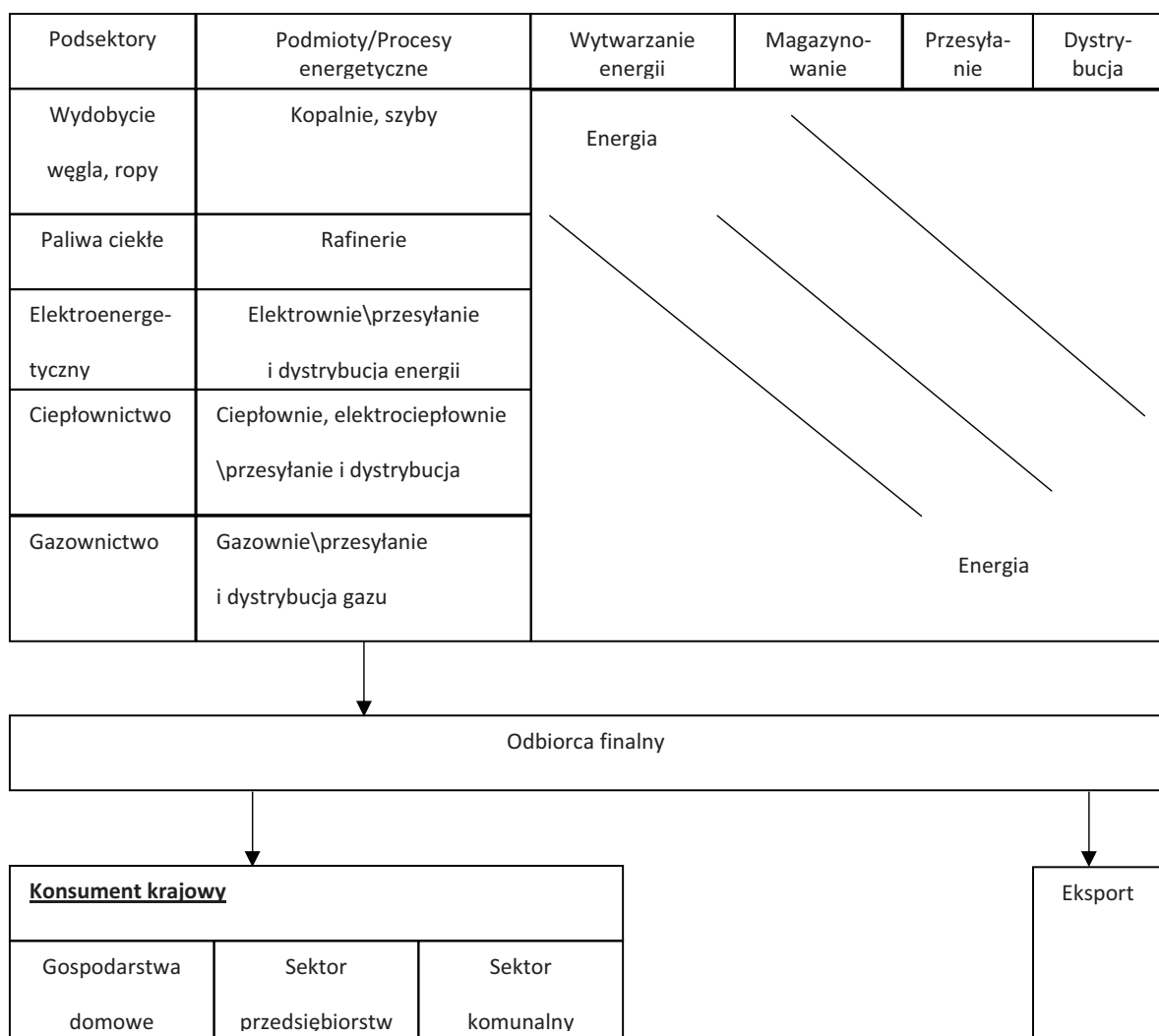
- podsektor elektroenergetyczny (w tym podsektorze powstała nowa struktura organizacyjna z wyraźnym rozdzieleniem podsektorów wytwarzania, przesyłu i dystrybucji),
- gazownictwo,
- podsektor surowcowo-paliwowy, dezagregowany na wydobycie węgla kamiennego i brunatnego oraz na paliwa płynne,
- energetyka odnawialna.

Stanowią one zbiór przedsiębiorstw energetycznych, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania oraz dystrybucji paliw lub energii i obrotu nimi. Poszczególne składowe elementy energetyki różnią się formami organizacyjno-funkcjonalnymi, stopniem monopolizacji, a także charakterem własności³.

Takie ujęcie energetyki zostało przedstawione na rysunku 1.

² „Polityka energetyczna Polski do 2025 roku”. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 4 stycznia 2005 roku, s. 3.

³ A. Dobroczyńska (red.), *Energetyka w Unii Europejskiej. Droga do konkurencji na rynkach energii elektrycznej i gazu*, Biblioteka Regulatora, Warszawa 2003, s. 3-4.

Rys. 1. Sektor energetyczny i jego odbiorcy

Źródło: A. Dobroczyńska, L. Juchniewicz, B. Zaleski, *Regulacja energetyki w Polsce*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Warszawa – Toruń 2001, s. 44

Podsektor elektroenergetyczny zajmuje się energią elektryczną. W elektroenergetyce wyróżnia się segment wytwarzania, przesyłowy i dystrybucyjno – dostawczy. Segment wytwarzania tworzą elektrownie i elektrociepłownie, które zasilają sieć przesyłową i rozdzielczą. Podsektor drugi tworzą sieci linii energetycznych najwyższych napięć wraz ze stacjami i podstacjami, z kolei trzeci segment to system sieci rozdzielczych wysokiego, średniego i niskiego napięcia. Natomiast gazownictwo zajmuje się wydobywaniem i importem gazu ziemnego oraz transportem, magazynowaniem i dostawą gazu do odbiorców przemysłowych, gospodarki komunalnej i gospodarstw domowych. Z kolei ciepłownictwo zajmuje się dostawą energii w postaci ciepłej wody do celów ogrzewania i na potrzeby sanitarne. Ten rodzaj energii produkowany jest przez elektrociepłownie, ciepłownie osiedlowe oraz kotłownie lokalne i dostarczany do odbiorców poprzez systemy sieci ciepłowniczych. Mówiąc natomiast o energetyce odnawialnej, pamiętać należy, że sięga ona

nie tylko do tradycyjnych paliw i nośników energii, ale także wykorzystuje energię fal morskich i słońca⁴.

1. STAN OBECNY POLSKIEGO SEKTORA ENERGETYCZNEGO

Prowadzone od początku lat dziewięćdziesiątych prace związane z sektorem energetycznym zaowocowały uchwaleniem 10 kwietnia 1997 roku przez Sejm RP ustawy Prawo energetyczne⁵, która obowiązuje do dzisiaj (z późniejszymi zmianami). Ustawa ta stanowi najwyższy poziom obowiązującej regulacji tego sektora. Ustawa Prawo energetyczne reguluje działalność gospodarczą w zakresie nośników energii, jednak z wyłączeniem węgla kamiennego, który podlega regulacjom ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku – Prawo geologiczne i górnicze⁶. Zaraz po ustawie Prawo energetyczne znajdują się akty wykonawcze do ustawy wydawane przez Radę Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i Ministra Gospodarki. Istnieją także regulacje indywidualne wykonywane przez Prezesa URE.

Aktualnie główną składową sektora są elektrownie, które dzielone są na:

- elektrownie zawodowe (PW) - podsektor wytwarzania,
- elektrownie zawodowe niezależne,
- elektrownie przemysłowe.

Elektrownie zawodowe (PW) to obiekty (elektrownie i elektrociepłownie), które sprzedaż energii elektrycznej realizują w przeważającej części z wykorzystaniem sieci elektroenergetycznych przedsiębiorstw sieciowych (elektrownie zaliczane tradycyjnie do elektroenergetyki zawodowej).

Elektrownie zawodowe niezależne obejmują dwie grupy elektrowni:

- elektrociepłownie, które zaliczane są do grupy wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej, a energię elektryczną dostarczają w większości jednemu odbiorcy finalnemu (elektrociepłownie powstałe w wyniku restrukturyzacji przedsiębiorstw przemysłowych i wydzielaniu ich jako odrębnych jednostek),
- małe elektrownie wodne oraz wykorzystujące inne źródła odnawialne działające poza strukturami przedsiębiorstw sieciowych i wytwórczych sektora.

Elektrownie przemysłowe są częścią zakładów przemysłowych, a energia wytworzona jest zużywana głównie na potrzeby macierzystego zakładu przemysłowego⁷.

Aktualnie polska elektroenergetyka składa się z czterech dużych grup kapitałowych będących pod kontrolą państwa, kilku pojedynczych sprywatyzowanych elektrowni oraz dystrybutorów energii. W związku z realizacją rządowego „Programu dla elektroenergetyki”, który zakładał utworzenie czterech dużych podmiotów gospodarczych zdolnych do konkurencji z innymi europejskimi przedsiębiorstwami na wolnym rynku energii, powstały następujące podmioty:

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

TAURON Polska Energia S.A. (wcześniej Energetyka Południe S.A.),

ENEA S.A.,

ENERGA S.A.

⁴ A. Dobroczyńska, L. Juchniewicz, B. Zaleski, *Regulacja energetyki w Polsce*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Warszawa – Toruń 2001, s. 51-62.

⁵ DzU Nr 54, poz. 348, z późniejszymi zmianami.

⁶ DzU Nr 27, poz. 96, z późniejszymi zmianami.

⁷ H. Mikołajuk, M. Zatorska, *Informacja statystyczna o energii elektrycznej*, „Biuletyn Miesięczny” 2005, nr 9 (141), Agencja Rynku Energii S.A.

PGE to największa firma energetyczna w Polsce i jedna z największych w Europie Środkowo Wschodniej. Zajmuje się wydobywaniem węgla brunatnego, wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w źródłach konwencjonalnych, obrót hurtowy energią elektryczną, obrót detaliczny energią elektryczną i ciepłem, dystrybucją energii elektrycznej oraz wytwarzaniem energii elektrycznej w źródłach odnawialnych.

PGE powstała na bazie grupy BOT, Zespołu Elektrowni Dolna Odra, aktywów pozostałych po wydzieleniu z PSE S.A., spółek dystrybucyjnych ŁZE, Łódź Teren, ZEORK, ZE Białystok, ZE Warszawa-Teren, LUBZEL, ZKE oraz Rzeszowskiego Zakładu Energetycznego.

W tabeli 1 przedstawiono strukturę akcjonariatu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Tabela 1. Struktura akcjonariatu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Akcjonariusz	Liczba akcji i głosów	Udział w kapitale zakładowym
Skarb Państwa	1. 470. 576. 500	85,00%
Pozostali	259. 513. 500	15,00%
Łącznie	1. 730. 090. 000	100,00%

Źródło: www.pgesa.pl [dostęp: 14.10.2010]

Udział w krajowym rynku wytwarzania energii elektrycznej grupy kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w 2009 roku wynosił 41%. Podstawowe dane uzyskane przez grupę kapitałową przedstawiono w tabeli numer 2.

Tabela 2. Główne dane grupy kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	
Przychody	34 mld zł
Zysk netto	1,2 mld zł
Udział w dystrybucji	29,00%
Udział w produkcji	41,00%
Zatrudnienie	39.000

Źródło: www.cire.pl [dostęp: 14.10.2010]

Tauron Polska Energia powstała w wyniku połączenia PKE, dystrybutorów EnergiiPro i Enionu oraz Elektrowni Stalowa Wola, Elektrociepłowni Tychy i Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Katowicach. Grupę tę tworzy ponad 90 powiązanych kapitałowo podmiotów gospodarczych, w tym 17 podmiotów zależnych. Spółką dominującą grupy jest TAURON Polska Energia S.A.

Również w grupie kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. Skarb Państwa jest większościowym akcjonariuszem. Strukturę właścicielską przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Struktura akcjonariatu TAURON Polska Energia S.A.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym i głosów (%)
Skarb Państwa	12. 242. 058. 023	87,60%
Pozostali	1. 744. 225. 535	12,40%
Łącznie	13. 986. 283. 558	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.tauron-pe.pl [dostęp: 14.10.2010]

Udział w krajowym rynku wytwarzania energii elektrycznej grupy kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. wynosi 17%. Podstawowe dane uzyskane przez grupę kapitałową przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Główne dane grupy kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.

TAURON Polska Energia S.A.	
Przychody	ok. 10 mld zł
Udział w dystrybucji	26,00%
Udział w produkcji	17,00%
Zatrudnienie	ponad 28.000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.cire.pl oraz www.tauron-pe.pl [dostęp: 14.10.2010]

Grupa ENEA S.A. powstała w wyniku połączenia ENEI i Elektrowni Kozienice. Podstawowa działalność grupy ENEA S.A. to wytwarzanie, dystrybucja i handel energią elektryczną.

Największym akcjonariuszem tej grupy jest Skarb Państwa. Posiada on 60,43%, natomiast Vattenfall AB 18,67%.

Udział w krajowym rynku wytwarzania energii elektrycznej grupy kapitałowej ENEA S.A. wynosi 9%. Podstawowe dane uzyskane przez grupę kapitałową przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Główne dane grupy kapitałowej ENEA S.A.

ENEA S.A.	
Przychody	7,4 mld zł
Zysk netto	0,17 mld zł
Udział w dystrybucji	16,00%
Udział w produkcji	9,00%
Zatrudnienie	13.300

Źródło: www.cire.pl [dostęp: 14.10.2010]

Grupa ENERGA powstała w wyniku połączenia ENERGI z Elektrownią Ostrołęka. Grupa ta prowadzi działalność w zakresie wytwarzania, obrotu i dystrybucji energii elektrycznej. Proces prywatyzacji tej grupy kapitałowej jest w toku i ma zakończyć się na przełomie III i IV kwartału 2010 roku.

Udział w krajowym rynku wytwarzania energii elektrycznej grupy kapitałowej ENERGA S.A. wynosi 9%. Podstawowe dane uzyskane przez grupę kapitałową przedstawiono w tabeli numer 6.

Tabela 6. Główne dane grupy kapitałowej ENERGA S.A.

ENERGA S.A.	
Przychody	ok. 5,7 mld zł
Zysk netto	ok. 0,21 mld zł
Udział w dystrybucji	15,00%
Udział w produkcji	2,00%
Zatrudnienie	8600

Źródło: www.cire.pl [dostęp: 14.10.2010]

2. KIERUNKI I TENDENCJE ROZWOJU SEKTORA ENERGETYCZNEGO

Dnia 4 stycznia 2005 roku Rada Ministrów przyjęła dokument rządowy. Polityka energetyczna Polski do 2025 roku. W dokumencie tym zostały wyznaczone długoterminowe kierunki działań do 2025 roku, pakiet zadań wykonawczych do 2008 roku oraz odpowiedzialni za realizację tych zadań. Zawarte tutaj zamierzenia wymagają jednakże narzędzi prawnych, instytucjonalnych i środków finansowych.

Szacuje się, że posiadane zasoby węgla kamiennego i brunatnego, a także koszt pozyskania z nich energii elektrycznej i ciepłej wskazują, że do 2025 roku zasoby te będą nadal dostarczać podstawowego paliwa do wytwarzania energii. Dlatego też dokument ten wskazuje kierunki działań, które mają doprowadzić do wypełnienia przyjętych zobowiązań w obszarze ochrony środowiska i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, a są to przede wszystkim:

- zapewnienie bezpieczeństwa i efektywności dostaw węgla kamiennego dla polskiej oraz wspólnotowej gospodarki – w tym celu planuje się kontynuację restrukturyzacji przedsiębiorstw sektora górnictwa węgla kamiennego nakierowaną na poprawę ich efektywności, rentowności i płynności finansowej, oraz opracowanie wspólnej strategii paliwowo – ekologiczno – energetycznej dla wypełnienia wymagań ochrony środowiska.
- utrzymanie udziału gazu ziemnego pochodzenia krajowego w wolumenie gazu zużywanego w Polsce,
- zapewnienie pokrycia wzrastającego zapotrzebowania na energię elektryczną – w tym celu planuje się wypracowanie rozwiązań systemowych, które wspierałyby budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej, a także dostosowanie systemu akcyzy dla energii elektrycznej do rozwiązań Unii Europejskiej z uwzględnieniem sytuacji finansowej państwa. Tutaj także planuje się przeprowadzenie społecznych konsultacji programu budowy energetyki jądrowej,
- utrzymanie znacznego udziału krajowej produkcji paliw ciekłych w rynku oraz poprawa jakości paliw ciekłych, co powinno się uzyskać w wyniku tworzenia regulacji prawnych zapewniających wysokie standardy jakościowe paliw ciekłych i gazu LPG.
- umacnianie lokalnego charakteru zaopatrzenia w ciepło w wyniku wypracowania mechanizmów wsparcia rozwoju lokalnych systemów ciepłowniczych preferencjami dla kogeneracji³⁹.

Jednym z kluczowych elementów zrównoważonej polityki energetycznej jest zwiększenie efektywności energetycznej, co powoduje, że prowadzone są prace nad zmniejszeniem energochłonności wyrobów w trakcie ich projektowania, wytwarzania, użytkowania i utylizacji. Prowadzone są również prace nad zwiększeniem sprawności wytwarzania energii, zmniejszeniem energochłonności procesów przemysłowych oraz nad zmniejszeniem strat energii w przesyle i dystrybucji. Konieczne również jest wdrożenie systemów zarządzania popytem na energię w celu zwiększenia efektywności jej wykorzystania.

Należy stwierdzić, że przy obecnym poziomie wydobycia węgla, wynoszącym ok. 100 mln ton rocznie (z czego w kraju zużywa się ok. 80 mln ton), dostępne zasoby węgla w czynnych i obecnie budowanych kopalniach kiedyś się wyczerpią. Założyć można, że nowe technologie, które mogą się pojawić, umożliwiłyby wykorzystanie obecnie niedostępnych złóż krajowego węgla, jednakże nie sposób na to liczyć. Polskie zasoby paliw przedstawiono w tabeli 7.

39

Tabela 7. Polskie zasoby paliw

Paliwo	Zasoby przemysłowe	Zasoby bilansowe
Węgiel kamienny	7 102 mln ton (do 80 lat)	43 112 mln ton
Węgiel brunatny	1 635 mln ton (do 30 lat)	13 685 mln ton
Ropa naftowa	17,6 mln ton (15 lat)	
Gaz ziemny	109 mld m sześć. (do 20 lat)	

Źródło: J. Kurp, PKE S.A., Przyszłość energetyki na węglu kamiennym

Biorąc pod uwagę powyższe dane, stwierdzić można, że istnieje możliwość wyczerpania w ciągu nadchodzących dziesięcioleci dostępnych zasobów krajowego węgla przy utrzymaniu obecnego poziomu wydobycia, co oznacza, że będzie można łatwiej podjąć decyzje polityczne pozwalające na zaplanowanie rozwoju sektora energetycznego w kierunku bardziej niezależnym od węgla i/lub wykorzystującym węgiel w sposób bardziej efektywny. Jednocześnie pojawi się konieczność rozwoju innych zasobów energii, wśród których odnawialne źródła energii są obecnie niemal niewykorzystane⁹.

Dlatego stwierdzić można, że bardzo ważną kwestią w rozwoju państwa jest racjonalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Jak wcześniej wspomniano, celem strategicznym Polski jest osiągnięcie 7,5% udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energii pierwotnej. To spowodowało, że do 2025 roku planuje się stosowanie mechanizmów wsparcia rozwoju wykorzystania energii z tych źródeł. Jako konieczne wskazuje się tutaj stworzenie warunków do bezpiecznego inwestowania w odnawialne źródła energii, a także wykorzystywanie biomasy do produkcji energii elektrycznej i ciepła oraz wzrost wykorzystania energetyki wiatrowej¹⁰.

Polityka energetyczna Polski do 2025 roku przewiduje, że w horyzoncie do 2025 roku to właśnie węgiel kamienny oraz brunatny będą dostarczać podstawowego paliwa do wytwarzania energii.

Należy tutaj zwrócić uwagę na to, że większość obecnie działających elektrowni i elektrociepłowni, w ciągu 20 – 30 nadchodzących lat będzie musiała zostać całkowicie odtworzona. Stwierdzić więc można, że nadchodzi okazja przyjęcia najlepszych dostępnych technologii i zajęcia przez Polskę czołowego miejsca w zakresie efektywności energetycznej dzięki nowoczesnemu i czystemu sektorowi energetycznemu. Biorąc pod uwagę, że w 2030 roku będzie możliwe pokrycie zapotrzebowania na energię ze źródeł odnawialnych w 10–15%, zastanović się należy, jak zaspokoić pozostałe 85–90% zapotrzebowania na energię. W Polsce wśród innych surowców energetycznych pierwszy wybór pada na węgiel. Jednak jak wcześniej było powiedziane, wyczerpanie zasobów węgla zmusi Polskę do szukania

⁹ L. Jestin, *Wkład w opracowanie nowej polskiej długoterminowej polityki energetycznej*, „Energetyka”, październik 2004, s. 641-642.

¹⁰ Polityka energetyczna Polski do 2025 roku. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 4 stycznia 2005 roku, Warszawa, s. 27-28.

alternatywnych paliw, takich jak węgiel z importu, importowany gaz, energia nuklearna bądź importowana energia elektryczna¹¹.

PODSUMOWANIE

Zauważyć można, że w ciągu ostatnich lat następuje coraz częstsze powstawanie grup kapitałowych w polskim sektorze energetycznym. Z uwagi na fakt, że małe przedsiębiorstwa energetyczne nie są zdolne same finansować swojego rozwoju, konieczna jest ciągła konsolidacja polskiej energetyki. Przekształcenia w krajowej energetyce rozpoczęły się na początku lat 90. Miały one dostosować branżę do warunków panujących na światowych rynkach. Konsolidacja polskiej energetyki nadal jest konieczna przede wszystkim z uwagi na fakt narastającej konkurencji po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Aby było to możliwe, konieczne jest zwiększenie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw sektora energetycznego, a bez konsolidacji niemożliwe jest osiągnięcie efektu skali i synergii, a z drugiej strony pomimo podjętych działań kondycja polskiego sektora może nadal być zbyt słaba, aby sprostać wyzwaniom.

Aktualnie w Polsce istnieje tendencja do łączenia się przedsiębiorstw elektroenergetycznych, gazowych, wodnych, odpadów nieużytkowych, telekomunikacyjnych, telewizyjnych w celu świadczenia zintegrowanych zestawów produktów i usług dla odbiorców finalnych¹².

Wraz z utworzeniem grup kapitałowych w sektorze energetycznym można oczekiwać osiągnięcia szeregu korzyści, a mianowicie są to m.in.:

- wykorzystanie efektu ekonomii skali i synergii wynikających z powiązań,
- skuteczne konkurowanie z zagranicznymi spółkami na krajowym rynku energii,
- rozwój mocy wytwórczych,
- zwiększenie wielkości kapitałów, którymi dysponuje grupa,
- dostęp do tańszych źródeł finansowania,
- ograniczenie ryzyka funkcjonowania w warunkach zliberalizowanego rynku energii,
- efektywne wchodzenie na rynki zagraniczne,
- możliwość współpracy i nawiązywania aliansów strategicznych z dużymi grupami energetycznymi funkcjonującymi na rynku Unii Europejskiej na zasadach partnerskich.

LITERATURA

1. Dobroczyńska A. (red.), *Energetyka w Unii Europejskiej. Droga do konkurencji na rynkach energii elektrycznej i gazu*, Biblioteka Regulatora, Warszawa 2003.
2. Dobroczyńska A., Juchiewicz L., Zaleski B., *Regulacja energetyki w Polsce*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Warszawa – Toruń 2001.
3. Jestin L., *Wkład w opracowanie nowej polskiej długoterminowej polityki energetycznej*, „Energetyka”, październik 2004.
4. Krawiec F., Krawiec S., *Zarządzanie marketingiem w firmie energetycznej*, Difin, Warszawa 2001.
5. Mikołajuk H., Zatorska M., *Informacja statystyczna o energii elektrycznej*, „Biuletyn Miesięczny” (141) 2005, nr 9, Agencja Rynku Energii S.A.
6. Polityka energetyczna Polski do 2025 roku. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 4 stycznia 2005 roku, Warszawa 2005.
7. Dz U Nr 27, poz. 96, z późniejszymi zmianami.
8. DzU Nr 54, poz. 348, z późniejszymi zmianami
9. www.cire.pl

¹¹ L. Jestin, Wkład w opracowanie nowej polskiej długoterminowej polityki energetycznej, *Energetyka*, październik 2004, s. 643-648.

¹² F. Krawiec, S. Krawiec, *Zarządzanie marketingiem w firmie energetycznej*, Difin, Warszawa 2001, s. 11.

10. www.tauron-pe.pl

11. www.pgesa.pl

SPIS TABEL

Tabela 1. Struktura akcjonariatu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Tabela 2. Główne dane grupy kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Tabela 3. Struktura akcjonariatu TAURON Polska Energia S.A.

Tabela 4. Główne dane grupy kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.

Tabela 5. Główne dane grupy kapitałowej ENEA S.A.

Tabela 6. Główne dane grupy kapitałowej ENEA S.A.

Tabela 7. Polskie zasoby paliw

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Sektor energetyczny i jego odbiorcy